

א (אֵל) (שֵׁנִי והתנאי), **ב** (מוספתא ב"מ דלגס פ"ו ה"ב והביאו ה"ש פ"ו ה"ב והביאו ה"ש פ"ו דלגס מ"ב), **ג** (לעיל קל.), **ד** (הגיהה יו. וס"י), **ה** (הכ"מ ריש פ"י מהל' כלי המקדש תמה שהשמיט המזבזים דבר זה), **ו** (ניומא ו. יב. סט. תמיד סו.), **ז** (פאה פ"ג מ"ה, ח) (לעיל קלג. קלב. ב"ק קטו.), **ח** (גלס פ"ז מ"א), **ט** (נטועה מכלתא דזבס פרשה ה), **י** (זה הדבור שיך לתתמי דלעיל ר"מ, **י** (לעיל קלו:), **יא** (דברים יח), **יב** (ל"ל הלוקא זו), **יג** (ל"ל גו זאלן והקיה סו' כן העמיק ה"ר), **יד** (ל"ל זאלן).

תורה אור השלם

- בי בו בדר י' אלהיך מכל שבטיך לעמוד לשרת ביום ה' הוא ובניו כל ידמי: דברים יח ה
- ושמעת אותו על פתיל תכלת ודקה על המצנפת אל מול פני המצנפת שמות כח לו יקרה: ובקצרבם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדר לקצר ולקט קצירך לא תלקט: וירקא יט ט

גליון הש"ס

רש"י ד"ה והוא שהתחיל וכו' ואין פאת ויעים פורשת: ע"י כפר"ס בזבס מים כרמ"ס פ"ג ה' יח מהל' מתנות עניים:

הגהות הב"ה

(א) רש"י ד"ה תפסת וכו' ואני משיבך או אית:

שיטה מקובצת

א] דתנן המוכר קלחי אילן. ביב ע"י פ"ג ופאה וכו' בהריש זיל:

ראשית הגז פרק אחד עשר חולין

ופרכין **וסני תנא מנה בן ארבעים**. והא מנה ופרס דרב הוא מנה ופרס דקאמר רבי דוסא בכל אחת מנה ופרס ופליגי רבנן עליה דאמרי כל שהן ופירש רב למילתייהו דכל שהן היינו צין כולן מנה ופרס: **חמס חדשה**. של עור שלא גמר

אע"פ שמקבלת רמונים. שאין בסקד כמוזיא רמון: **טהורה**. שלא נגמרה מלאכתה: **ספרה**. ונגמרה מלאכתה וחל עליה שס כלי ואח"כ נקרעה כמוזיא רמון טהורה אבל מקבלת רמונים טמאה דלא פקע שס כלי כשיעור כל כלי צעלי צמים ששיעורן כרמונים **(ט): כפקעיות של שס**. שיעור קריעת כלי לטער כשמוזיא פקעיות של שמי שזה הוא תשמישתה של חמת ואין דרך להשתמש זה פירות וסתם פקעיות של שמי גדולים עשר סלעים משקלם ארבעה למנה: **פקעיות**. למושי"ל: **סנא**. הא דקמני מתניתין חמש סלעים מלובן לא שיהא על ישראל מוטל ללבוז אלא אשיעורא קפיד דליתבי ליה בהכרע שכשימלובן שיהא צו חמש סלעים ונפטרות כל גזים: **אמר קרא לעמוד לשרת**. בטר ראשית הגז כתיב כי צו בטר ה' מכל שבטיך לעמוד לשרת: **מאי ניהו אבנטו**. שהוא קטן שבגדי כהונה וקיס להו לרבנן שיכול לעשות מחמש סלעים זמר שהרי אין כולו זמר אלא ללאים הוא: **ספסא מרובה לא ספסא**. בזרייתא בזמרת כהנים^(י) גבי זבה (ויקרא טו) ימים רבים ימים שנים רבים שלשה או אינו אלא רבים עשרה אמרת כל ששמעו מרובה ושמעו מועט תפסת מרובה לא תפסת תפסת מועט תפסת תפסת תפסת תפסת תפסת תפסת ולא פירש לך איזה מהן יש לך לתפוס הראשון שבמשמע שאס לא נתפוס אלא המרובה אני משיבך מהיכן אתה ממעטו לזה המועט והלא אף הוא צמשמע כשתאמר אינה זבה צבחות מעשרה אני אומר לך והלא אף שלשה צמשמע וכשתאמר בשלשה ואני משיבך **(א)** אינו אלא עשרה אתה אומר לי אף השלשה צמשמע. וגבי שירות נמי תאמר אבנט ואני משיבך ואימא מעיל אתה אומר לי והלא אף האבנט בכלל שירות ומהיכן אתה ממעטו אבל כשתאמר אין פטור אלא בכדי מעיל אני משיבך והלא אבנט ראוי לשירות וקרא שירות הוא דכתיב: **ואימא כיפה של זמר**. שהיא מועטת מאבנט ואף היא בכלל שירות כדכתיב (שמות כח) על פתיל תכלת ותכלת עמרא הוא: **כיפה**. כובע קטן פלטר"י: **ושמם אוסו**. צנין: **אמר קרא**. גבי שירות דראשית הגז:

הוא ובניו. ואין אינו בכהן הדיוט: **הניחא למ"ד אבנטו של כהן גדול**. (ויקרא טו) ובאבנט צד יתגור: לא זהו **אבנטו של כהן גדול**. של כל השנה דהא הוא הואי של כלאים כדכתיב (שמות לו) ואת האבנט שס משור תכלת וגו' וכי כתיב אבנט דכלאים צין בכהן גדול צין בכהן הדיוט דכל שיון אהרן ובניו באבנט של זמר כגון של שאר ימות השנה: **אלא למ"ה**. אבנטו של כהן גדול ציוס הכפורים כשר הוא בהדיוט כל

השנה דכי כתיב אבנט דכלאים גבי פרשת בגדי כהונה צכהן גדול הוא דכתיב אבל בכהן הדיוט כולו של צוך א"כ לא משכחת זמר באבנט של הדיוט ואמאי משערת ראשית הגז באבנט הא לא שוין זה אהרן ובניו שהזמר אינו ראוי לשירות הדיוט: **שס אבנטו**. אע"ג דאין זמר בשירות הדיוטות הרי ראוי לשירות כ"ג ואי

משום הוא ובניו הכי קאמר דברים הראויין לאבנט שהרי אבנט נוהגת צו ובצניו: **(י) מכר לו שחופות כו'**. הא אוקימנאט ענה טובה קמ"ל דאע"ג ששייר לעזמו מן הטוב יקנה מן הלוקח ממין הרעות אחד מששים ויתן לו: **גזו ומכר ראשונה**. ראשונה היה מוכר לאחר גימא מיד קודם שזירף חמש גזין: **חייב**. בראשית הגז דגו זאלך אמר רחמנא^(י) והא איכא צדשת גיזה כל אחת היתה שלו: **צעידנא דקא מלי שיעורא**. דחמש זאן שעל ידי גיזה החמישית הוא מתחייב בצרבעה ראשונות וההיא שעתא לא הוו זאלן שלו: **סנ** **הלוקא זאנו של עוצד כובצים**. אפילו עד שלא נגזזה וגזזה פטור הלוקח דלאו זאנו הוא: **הא זאנו לגזו**. שמכר לו **ה** גוף הזאן זה קנה לו הגוף עד שגזו: **חייב**. דלאנך קרינא ציה: **כל חדא וחדא בטר גיזה נפק מרשופיה**. וקמני חייב אלמא בטר שעת גיזה דכל חדא אזלינן: **כל שלשים יוס**. לאו דוקא אלא שיהו כל הגופים קנויין לו עד משלוס כל הגזים: **בטר מוכר אזלינן**. למימא אזולוהו: **קלחי אילן**. חילנות עצמן לקח עם פירותיהן. להכי נקט לשון קלחי שאין שדה זו שדה אילן אלא שדה לזן וגדלה צה שנים או שלשה חילנות ומכרן: **נוסן**. לוקח פאה מכל אילן ואילן כדכתיב (דברים כד) לא תפאר אחריך ואין אחד מהם פוטר את חבריו הואיל ואין השדה שלו שאס היתה שדה שלו היה נותן מאחד על כולן: **אימתי צומא שלא שייר צעל השדה**. שוס אילן צדה לעזמו: **אכל שייר**. אחד לעזמו רמיא כולה חיובו עליה ונותן פאה בקרקע צורעים לעניים ופוטר את כל האילנות. אלמא היכא דאיכא שיורא כולה חיובא רמיא עליה דאי לאו עליה רמיא היכי פטור פסאה ידידי חילנות של אחריס: **והוא סהפסחיל צעל הציוס לקצור**. הזרעיס קודם מכירת האילנות דמההיא שעתא מיחייב צפאה ופאה ידידי דההיא שעתא חויא למפטור כולה שדה ומיהו כי לא שייר מידי אסתלק מדין פירות חילנות^(י) ואין פאת זרעיס פוטרתן וכי שייר דאכתי שייר צפירות חילנות לא נפק מחיובא קמא והוה ליה כדמעיקרא:

ובקצרכס. משמע מתחלת קצירה: **לא מיחייב צבוליה עדריה**. דלא כתיב בגזוזס אלא גז^(י) זאנכס לאחר שנקרא גז זאן: **אלא אמר רבא**. טעמא דמתני' משום דאין אדם רשאי להפקיע ממנו מיד מוצוה ולמכור גזיו כדי שיהא גז של אחד זאןן של אחר לפוטרו דלא קרינא ציה גז זאלך אלא כי קא מוצין לא קמוצין מתנות דכהן הילכך פריש מוכר ללוקח חוץ ממתנותיו של כהן ודאי הכל מכר לו ושייר אצלו את מתן הכהן ואמר לוקח למוכר מתנה דכהן גבך היא וכי

קלח.

השנה דכי כתיב אבנט דכלאים גבי פרשת בגדי כהונה צכהן גדול הוא דכתיב אבל בכהן הדיוט כולו של צוך א"כ לא משכחת זמר באבנט של הדיוט ואמאי משערת ראשית הגז באבנט הא לא שוין זה אהרן ובניו שהזמר אינו ראוי לשירות הדיוט: **שס אבנטו**. אע"ג דאין זמר בשירות הדיוטות הרי ראוי לשירות כ"ג ואי

משום הוא ובניו הכי קאמר דברים הראויין לאבנט שהרי אבנט נוהגת צו ובצניו: **(י) מכר לו שחופות כו'**. הא אוקימנאט ענה טובה קמ"ל דאע"ג ששייר לעזמו מן הטוב יקנה מן הלוקח ממין הרעות אחד מששים ויתן לו: **גזו ומכר ראשונה**. ראשונה היה מוכר לאחר גימא מיד קודם שזירף חמש גזין: **חייב**. בראשית הגז דגו זאלך אמר רחמנא^(י) והא איכא צדשת גיזה כל אחת היתה שלו: **צעידנא דקא מלי שיעורא**. דחמש זאן שעל ידי גיזה החמישית הוא מתחייב בצרבעה ראשונות וההיא שעתא לא הוו זאלן שלו: **סנ** **הלוקא זאנו של עוצד כובצים**. אפילו עד שלא נגזזה וגזזה פטור הלוקח דלאו זאנו הוא: **הא זאנו לגזו**. שמכר לו **ה** גוף הזאן זה קנה לו הגוף עד שגזו: **חייב**. דלאנך קרינא ציה: **כל חדא וחדא בטר גיזה נפק מרשופיה**. וקמני חייב אלמא בטר שעת גיזה דכל חדא אזלינן: **כל שלשים יוס**. לאו דוקא אלא שיהו כל הגופים קנויין לו עד משלוס כל הגזים: **בטר מוכר אזלינן**. למימא אזולוהו: **קלחי אילן**. חילנות עצמן לקח עם פירותיהן. להכי נקט לשון קלחי שאין שדה זו שדה אילן אלא שדה לזן וגדלה צה שנים או שלשה חילנות ומכרן: **נוסן**. לוקח פאה מכל אילן ואילן כדכתיב (דברים כד) לא תפאר אחריך ואין אחד מהם פוטר את חבריו הואיל ואין השדה שלו שאס היתה שדה שלו היה נותן מאחד על כולן: **אימתי צומא שלא שייר צעל השדה**. שוס אילן צדה לעזמו: **אכל שייר**. אחד לעזמו רמיא כולה חיובו עליה ונותן פאה בקרקע צורעים לעניים ופוטר את כל האילנות. אלמא היכא דאיכא שיורא כולה חיובא רמיא עליה דאי לאו עליה רמיא היכי פטור פסאה ידידי חילנות של אחריס: **והוא סהפסחיל צעל הציוס לקצור**. הזרעיס קודם מכירת האילנות דמההיא שעתא מיחייב צפאה ופאה ידידי דההיא שעתא חויא למפטור כולה שדה ומיהו כי לא שייר מידי אסתלק מדין פירות חילנות^(י) ואין פאת זרעיס פוטרתן וכי שייר דאכתי שייר צפירות חילנות לא נפק מחיובא קמא והוה ליה כדמעיקרא:

ובקצרכס. משמע מתחלת קצירה: **לא מיחייב צבוליה עדריה**. דלא כתיב בגזוזס אלא גז^(י) זאנכס לאחר שנקרא גז זאן: **אלא אמר רבא**. טעמא דמתני' משום דאין אדם רשאי להפקיע ממנו מיד מוצוה ולמכור גזיו כדי שיהא גז של אחד זאןן של אחר לפוטרו דלא קרינא ציה גז זאלך אלא כי קא מוצין לא קמוצין מתנות דכהן הילכך פריש מוכר ללוקח חוץ ממתנותיו של כהן ודאי הכל מכר לו ושייר אצלו את מתן הכהן ואמר לוקח למוכר מתנה דכהן גבך היא וכי

עין משפט ונר מצוה

א (מ"י פ"ח מהל' כלי המקדש ה' ב):

ב (מ"י פ"י מהל' כסודס ה' טו טוש"ע י"ד ס' שלג סעיף י'):

בב ג ד מ"י פ"ג מה' מתנות עניים יח י':

לע"י רש"י

למושי"ל (לימודישי"ל).
פקעת (של חוט).
פלטר"י (פלטר"רין).
כובע לָבֵד.

מוסף רש"י

תפשת מרובה לא תפשת. כל מקום שזאלא שני דריסס, אחד מופש מרובה ואחד מופש מועט, טוב לך לתפוש את המועט, שאפילו היה לך לתפוש את המרובה ותפסת את המועט תפסיתך תפוסה, שיש בכלל המרובה המועט, אבל אם תתפוש המרובה והיה לך לתפוש המועט תפסתה שפשת שלא כדת (הגיהה יו). דיש להקשות תפוש את המועט (שורין ד:). תפשת מועט תפשת. דאי מקשה לך תפוס את המרובה אינו חולק על דבריו אלא מוסיף, דבכלל המרובה איכא מועט (שס). אבנטו של כהן גדול לא דהו אבנטו של כהן הדיוט. שאין האבנטים שוין. שאמר דמעשה האבנט של כ"ג ואת האבנט שס משור תכלת וארנגמן, נלדעט שהוא של כלאים, דשס תימא ותכלת עמרא, ואבנט הבנים לא פירש הכתוב ממה היו (יומא ג. ובעי"ז שס יב). שהדיוט של צין (שס) או: אבנטו של כ"ג ציוס הכפורים שהוא של צוף,לא זהו אבנטו של כהן הדיוט. כלומר שניהם של כלאים (שס ג). שאין חילוק באבנטיהם (שס יב). או: אבנטו של כ"ג ציוס הכפורים שהוא של צוף זהו אבנטו של הדיוט כל ימות השנה ואין כלאים בגדלי כהן הדיוט (שס שס). אמר לו. לטעם, מוכר לי כו' והיו בהן מתנות. הקיפה, נותנן לכהן. נותנן לוקח זה לכהן (לעיר קרא). נטמן הלוקח קיפה לכהן דמסתמא מתנות לא זצין ליה (ב"ק קטו). ואין מנכה לו מן הדמים. אף המוכר מנכה לו ללוקח מן הדמים, שהרי היה יודע הלוקח שהמתנות שס זה לא מכר לו הקיפה (לעיר קרא). לקח ממנו במשקל. הליטרא כך וכן ושאק לו הקיפה (שס). נותנן לכהן. נטמן לו לוקח לכהן, שהרי הגזל אצלו וצריך להשיב (שס). ומנכה לו מן הדמים. הטבת יכנה לו מן הדמים על כרחו, שמכר לו דבר שאיט שלו (שס).

הדרן עלך ראשית הגז